

Югозападен университет „Неофит Рилски“

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.н. Ваня Б. Лозанова-Станчева,

член на научно жури в конкурс за заемане на академичната длъжност
ДОЦЕНТ, обявен от ЮЗУ „Неофит Рилски“ в ДВ. бр. 57 от 4.07.2023

по професионално направление 3.1. *Социология, антропология и науки за културата (Културна антропология)* и продукция, представена от единствен участник в конкурса д-р Жана Христова Пенчева-Маркова, катедра Социология, Философски факултет, ЮЗУ „Неофит Рилски“

Настоящото становище е изготвено на основание на чл. 4 и чл. 29а от Закона за развитие на академичния състав в Република България, чл. 60 и сл. от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ; Правилника на ЮЗУ за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ЮЗУ „Неофит Рилски“; и съгласно заповед № 1316, Благоевград от 30.08.2023 на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ въз основа на решение на ФС на Философски факултет /Протокол № 4 (19.07.2023) във връзка с обявен конкурс в „Държавен вестник“ бр. 57 от 04.07.2023.

I. Обобщени данни за научната продукция и дейността на кандидата

Единственият кандидат по обявения конкурс за „доцент“ д-р Жана Христова Пенчева-Маркова участва в него с научна продукция, състояща се

от 33 заглавия, публикувани след защита на дисертационния труд за присъждане на ОНС „доктор“ през 2014 г. Трудовете на кандидата представят резултати от извършена задълбочена научноизследователска дейност и са публикувани в специализирани научни издания. Сред тях са: 1 публикувана монография, която е представена като хабилизационен труд (В); 1 публикувана монография, която не е представена като хабилизационен труд (Г4); 1 публикувана монография, защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ (Г5); 2 статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Г6.1–2); 25 статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томовете, 2 от които на английски език и 2 в съавторство (Г7); 3 публикувани глави от колективни монографии (Г.10) (приложени са разделителни протоколи според процедурните изисквания). Общо са представени 3 монографии, от които 1 като хабилизационен труд, 27 статии и 3 публикувани глави от колективни монографии. Освен това д-р Ж. Пенчева е съавтор на учебно помагало с документи за Българското възраждане, което е важен индикатор за приносите ѝ в областта на приложението на научните постижения в практиката и обучението.

В периода 2014 – 2023 г. кандидатката е участвала в общо 4 университетски изследователски проекта, от които 3 национални и 1 европейски.

Научните форуми, на които е участвала, са 26 – 12 национални и 14 международни научни конференции и кръгли маси.

От 2014 г. д-р Жана Пенчева е и хоноруван асистент в катедра „История“ на Правно-историческия и Природо-математическия факултети при ЮЗУ „Неофит Рилски“; в катедра „Културология“; и в катедра „Изобразително изкуство“ при ЮЗУ „Неофит Рилски“. Като хоноруван

асистент е водила и води повече от 10 лекционни курсове и семинарни упражнения (задължителни и избираеми дисциплини) за ОКС „бакалавър“.

От 2013 г. кандидатката е член на Съюза на учените в България – клон Благоевград.

II. Оценка на научните и на практическите резултати и приноси на представената за участие в конкурса творческа продукция

Представените публикации на д-р Жана Пенчева могат условно да бъдат класифицирани в следните тематични направления, които очертават ясни изследователски и научно-приложни полета:

- църковна живопис и християнско изкуство;
- български православни храмове;
- християнска култура през епохата на Българското възрождение;
- библиотекознание и документология.

Като цяло изследванията имат интердисциплинарен характер. Значим принос в изследователските дирения на кандидатката е предложената като хабилитационен труд монография *Между греха и наказанието: дидактични теми от българската християнска монументална живопис* (София: ИК „Св. Георги Победоносец“, 2020, 204 с., ISBN 978-619-7283-20-4). Книгата е разработена и издадена по Националната научна програма „Културно-историческо наследство, национална памет и обществено развитие“. Темата е добре и особено интригуващо подбрана, с изцяло оригинален характер. Има многоделна структура, организирана в три части, заключение, библиография и албумна част. Подчертан приносен момент има приложеният интердисциплинарен подход в изследването, както и оригиналният характер на прецизния подбор, анализ и систематизация на изворовия материал. Изследвани са 37 православни църкви и три манастира

от региона на Югозападна България. Монографията притежава сериозни научни приноси и всички качества на хабилитационен труд в професионалното направление 3.1. *Социология, антропология и науки за културата (Културна антропология)*.

От всичко казано по-горе значимостта на приносите на кандидатката се очертават ясно. Като се има предвид тяхната научна стойност, международна и национална публичност, брой цитирания в специализирани научни издания, несъмнено те изцяло попадат в полето на професионалното направление на обявения конкурс и съответстват на изискванията на *Закона за развитието на академичния състав в Република България*, на Правилника на ЮЗУ „Неофит Рилски“ и Философския факултет към него за придобиване на академична длъжност „доцент“.

III. Заключение

Като вземам под внимание цялостната научна, научно-организационна, експертна и преподавателска дейности на кандидатката, които включват постигнатите от нея научни и научно-приложни резултати, както и мнението ми, че тя е напълно изграден и утвърден учен с международен и национален авторитет, висококвалифициран преподавател в областта на конкурса, практик и експерт, всичко това ми дава основание да твърдя с убеденост, че д-р Жана Пенчева има необходимите качества, установени от Закона за развитието на академичния състав в Република България, както и от правилниците на ЮЗУ „Неофит Рилски“, за придобиване на академична длъжност „доцент“.

Приложената справка за минималните национални изисквания за заемане на длъжността „доцент“ напълно отговаря и дори надвишава необходимите изисквания – при минимум 430 точки кандидатката Ж. Пенчева е представила 560 точки. Приложеният доказателствен материал е коректен и изчерпателен, и отговаря на националните законови изисквания.

С оглед всичко казано дотук предлагам на научното жури по обявения конкурс за академичната длъжност „доцент“, в професионално направление 3.1. *Социология, антропология и науки за културата (Културна антропология)*, да присъди академичната длъжност „доцент“ на д-р Жана Христова Пенчева-Маркова за нуждите на катедра Социология, Философски факултет, ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Дата: 20.09.2023

Член на журито:

проф. д.изк. Ваня Лозанова-Станчева

(Подпис)

Southwest University “Neofit Rilski”

OPINION

of Prof. D.Sc. PhD Vanya B. Sancheva (Lozanova)

member of a scientific jury in a competition for the academic position of
ASSOCIATE PROFESSOR, announced by Southwest University “Neofit
Rilski” in State Gazette issue 57 from 4.07.2023

in the professional field 3.1. Sociology, Anthropology, and Cultural Sciences
(Cultural Anthropology)

with a single candidate Ph.D. Zhana Christova Pencheva-Markova, Department
of Sociology, Faculty of Philosophy, Southwest University “Neofit Rilski”

This opinion was prepared on the basis of Art. 4, and Art. 29a of the *Academic Staff Development Act in the Republic of Bulgaria* and Art. 60 of the *Regulations for application of ZRASRB*; as well as in accordance with the *Regulations* on the terms and conditions for acquiring scientific degrees and occupying academic positions at Southwest University “Neofit Rilski”; in accordance with the Order of the Rector of Southwest University “Neofit Rilski” № 1316, Blagoevgrad of 30.08.2023, on the basis of the decision of Faculty of Philosophy/Protocol № 4 (19.07.2023) in connection with an announced competition in „State Gazette issue 57 from 4.07.2023, as well as on the basis of the decision of the meeting of the scientific jury from 11.09.2023.

I. Summarized data on the candidate's scientific production and activity

The only candidate in the announced competition for associate professor, Dr. Zhana Hristova Pencheva-Markova, participated in it with a scientific production consisting of 33 titles, published after the defense of the dissertation for the award of the ONS “doctor” in 2014. The candidate's works present results from in-depth scientific research and have been published in specialized scientific editions.

Among them are: 1 published monograph, which is presented as a habilitation thesis (B); 1 published monograph that is not presented as a habilitation thesis (G4); 1 published monograph, defended dissertation work for the award of the ONS “Doctor” (G5); 2 articles and reports published in scientific editions, referenced and indexed in world-renowned databases with scientific information (G6.1–2); 25 articles and reports published in non-refereed peer-reviewed journals or published in edited collective volumes, 2 of which in English and 2 – in co-authorship (G7); 3 published chapters of collective monographs (D.10) (separation protocols are attached according to procedural requirements). In total, 3 monographs were presented, of which 1 is a habilitation thesis, 27 articles and 3 published chapters of collective monographs. In addition, Dr. Zh. Pencheva is the co-author of a textbook with documents on the Bulgarian Renaissance, which is an important indicator of her contributions in the field of the implementation of scientific achievements in practice and education.

In the period 2014 – 2023, the candidate participated in a total of 4 university research projects, of which 3 were national and 1 European projects.

The scientific forums in which she participated are 26 – 12 national and 14 international scientific conferences and round tables.

Since 2014, Dr. Zhana Pencheva is also a part-time assistant in the “History” department of the Law-History and Natural-Mathematics Faculties; in the

“Cultural Studies” department; and in the Department of Fine Arts at Southwest University “Neofit Rilski”. As a part-time assistant, she led and continues to lead more than 10 lecture courses and seminar exercises (compulsory and elective subjects) for the Bachelor's degree program.

Since 2013, the candidate has been a member of the Union of Scientists in Bulgaria – Blagoevgrad branch.

II. Evaluation of the scientific and practical results and contributions of the creative production submitted for participation in the competition

The publications presented of Dr. Zhana Pencheva can be conditionally classified in the following thematic directions, which outline clear research and scientific-application fields as follows:

- Church painting and Christian art;
- Bulgarian Orthodox churches;
- Christian culture during the Bulgarian Renaissance;
- Library science and documentation.

As a whole, however, the studies are interdisciplinary in nature. A significant contribution to the research endeavors of the candidate is the monograph *Between Sin and Punishment: Didactic Themes from Bulgarian Christian Monumental Painting* (Sofia: Publishing House “St. George the Victorious”, 2020, 204 pp., ISBN 978-619-7283-20-4) offered as a habilitation thesis. The book was developed and published under the National Scientific Program “Cultural-Historical Heritage, National Memory and Social Development”. The topic is well and successfully chosen, with an original character. It has a multipart structure organized into three main parts, a conclusion, a bibliography, and an album part. The interdisciplinary approach applied in the research, as well as the original nature of the precise selection, analysis and systematization of the source material,

are an emphasized contributing point. 37 Orthodox churches and three monasteries from the region of Southwest Bulgaria were studied. The monograph has serious scientific contributions and has all the qualities of a habilitation work in the professional direction 3.1. *Sociology, Anthropology and Cultural Sciences (Cultural Anthropology)*.

From everything said above, the significance of the candidate's contributions is clearly outlined. Taking into account their scientific value, international and national publicity, number of citations in specialized scientific publications, they undoubtedly fully fall within the field of the professional direction of the announced competition and correspond to the requirements of the *Academic Staff Development Act* and the *Regulations for the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria*, as well as the *Regulations* of “Neofit Rilski” University for the acquisition of the academic position of “Associate Professor”.

III. Conclusion:

Taking into account the overall scientific, scientific-organizational, expert and teaching activities of the candidate, which include the scientific and scientific-applied results achieved by her, as well as my opinion that she is a fully developed and established scientist with international and national authority, a highly qualified teacher in the field of the competition, a practitioner and an expert, all this gives me reason to assert with conviction that the candidate has the necessary qualities, established by the *Academic Staff Development Act in the Republic of Bulgaria*, as well as by the *Regulations* of Southwest University “Neofit Rilski” and of the Faculty of Philosophy, to acquire the academic position of “Associate Professor”.

The attached reference for the minimum national requirements for holding the position of “Associate Professor” fully meets and even exceeds the necessary requirements – with a minimum of 430 points, the candidate Zh. Pencheva has submitted 560 points. The attached evidentiary material is correct and

comprehensive and meets the national legal requirements.

In view of all that has been said so far, I propose to the scientific jury for the announced competition to award the academic position of “Associate Professor” in the professional field 3.1. *Sociology, Anthropology, and Cultural Sciences (Cultural Anthropology)* to Ph.D. Zhana Christova Pencheva-Markova for the needs of the Department of Sociology, Faculty of Philosophy, Southwest University “Neofit Rilski”.

Sofia, 21.09.2023 г.

Signature:

Prof. DSc PhD. Vanya B. Stancheva (Lozanova)